

Унапређивање међупредметне компетенције Одговоран однос према здрављу

**ПРИМЕРИ АКТИВНОСТИ УНАПРЕЂИВАЊА
МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
ОДГОВОРАН ОДНОС ПРЕМА ЗДРАВЉУ**

ОШ „1. ОКТОБАР“ БАШАИД

Септембар 2021.

ОШ „1. октобар“ Башаид

Јунаци смо стрипа!

Предмет

Природа и друштво

Назив теме здравственог васпитања

Здрава исхрана/ Намирнице животињског порекла у људској исхрани/ Неправилне навике у исхрани

Узраст ученика укључених у активност

Хетерогена група (одељење за ученике са сметњама у развоју)

Број учесника

Четворо (одељење за ученике са сметњама у развоју)

Оквирно време реализације активности

Три часа- 130 минута

Место активности

Учионица

Наставни предмети са којима је тема повезана

Српски језик, Ликовна култура, Музичка култура, Чувари природе

Неопходна средства / ресурси

Уџбеник, свеске, табла, PowerPoint презентација, сличице, рачунар, пројектор, пројектно платно, звучници, интернет, сухомеснати производи, јаја, млечни производи, прибор за јело, чиније

Циљ активности/ часа

Разумевање повезаности правилног развоја и здравља човека са правилном исхраном.

Познавање намирница животињског порекла од значаја за правилан раст и развој организма.

Развијање одговорног односа према себи и своје здрављу.

Примена наученог знања у свакодневном животу.

Очекивани исходи

По завршетку активности, ученици ће бити у стању да:

- објасне правилан начин исхране и њен значај за здравље људи
- основне састојке појединих намирница и њихов утицај на раст и развој организма
- да објасне негативан утицај недовољног или прекомерног уношења појединих намирница
- разликује правилне од неправилних навика у исхрани и примењује своја знања

Опис активности/ часа по фазама

Почетна (припремна) фаза: 1 час “Исхрана –корист од домаћих животиња “

Обнављање знања о домаћим животињама. Мотивисање и активирање ученика за рад помоћу загонетки о домаћим животињама које треба да реше (PowerPoint презентација)

-Испраћам ноћи, дочекујем дане, први сам будан кад сунце гране(петао).

-Могу да те кључнем, могу да те боцем, знам да кажем кокода, чик погоди ко сам ја (кокошка).

ОШ „1. октобар“ Батајуг

Унапредивање метуинтерметне компетенције Одговоран однос према здрављу

-Ако ти дам топло крзно моје, до зиме ће друго покрити тело моје(овца).

-Трчи, трчи, грчуљак, виси, виси, висуљак, Бога моли трчуљак, да отпадне висуљак (свиња).

-Кратке ноге, дуги кљун, тело ми је као чун, када ходам није варка, ја се љуљам као барка (патка).

Потом разговарам са ученицима и постављам им питања везана за прочитане загонетке.

* Како се називају животиње које су погађали?(домаће животиње).

* Да ли неко брине о домаћим животињама?(човек).

*Зашто људи гаје домаће животиње?(од њих имају корист, какву корист?).

Од краве људи добијају млеко и месо. Млеко је здраво и од њега се добијају сир, кајмак, кисело млеко и павлака.

Од овце и козе?

Овцу људи гаје због млека, меса, вуне и коже. Од млека се може правити сир и кисело млеко а од вуне да се штрикају џемпери.

Људи је узгајају због меса, млека, коже и длаке. Њено млеко је здраво и лековито.

Корист од свиње?

Људи је гаје због меса.

А какву корист људи имају од кокошке и патке?

Јаја, месо и перје. Јаја су веома здрава и јако важна за раст и развој деце.

Људи је гаје због меса, јаја и перја.

Ученицима се приказује пирамида исхране и разговарамо о намирницама које су корисне за здравље, а ученици слушају, постављају питања и коментаришу. Потом цртају пирамиду исхране.

Питах ученике:

- шта они највише воле да једу и долазимо до групе слаткиша... Разговор о штетним навикама у исхрани (прекомерна употреба слаткиша, производа богатим шећерима) и последица по здравље.

Најављује се ученицима да ћемо заједнички правити стрип на ову тему, показују им се примери стрипова. Наш стрип биће од фотографија на којима су ученици.

Фаза реализације: 2 часа „Јунаци смо стрипа!“ (прављење стрипа од фотографија)

Наставник се на претходном часу природе и друштва договорио са ученицима да ће заједно направити један стрип који се тиче исхране, односно штетности слаткиша. Ученицима је претходно објашњено да је стрип низ сличица повезаних причом (дијалогом). Дијалози се пишу у облачиће изнад или поред нацртаних ликова стрипа и у њима се пише оно што ликови стрипа говоре.

Стрип ће бити сачињен од фотографија ученика.

Уз помоћ наставника, ученици смишљају причу стрипа на тему ризика од прекомерне употребе слаткиша. Уважава се искуство деце и знања која о томе имају. Прича треба да буде једноставна, кратка и са јасном поруком.

Након смишљања приче, фотографишу се сцене са ученицима.

Након фотографисања ученици уз помоћ учитеља уређују фотографије и уписују текст који ликови стрипа изговарају.

Након израде стрипа, прави се прослава завршетка у виду заједничког, свечаног доручка од производа животињског порекла (месни производи, јаја, млеко, сир, путер, павлака...). За сваку намирницу се утврђује животињско порекло (подсећање са претходног часа).

Завршни део часа

Наставник је припремио намирнице: јаја, месо, млеко, сир, јогурт... Ученици праве здрав оброк (доручак).

Фаза евалуације (процена остварености исхода)

Све планирно за овај час је остварено. Ученици су били активни, креативни, јаљали су се и коментарисали, набрајали примере из свакодневног живота.

Праћењем ангажовања ученика током израде стрипа.

Разговором са ученицима о задовољству часом.

Данијела Обрадовић, наставница разредне наставе у одељењу за ученике са сметњама у развоју

Питам за другарицу!

Ваннаставна активност

Тема здравственог васпитања

Ментално здравље/ Репродуктивно здравље

Узраст ученика

Седми и осми разред (од 13. до 15. година)

Број учесника

Сви ученици седмог и осмог разреда, не учествују сви истовремено, али су сви обухваћени активношћу

Оквирно време реализације активности

Континуирана активност, двонедељни сусрети или по договору

Место активности

Учионица

Наставни предмети са којима је тема повезана

Биологија, ЧОС

Неопходна средства / ресурси

Кутија или сандуче за питања

Циљ активности

Подстицање и развијање отворене комуникације ученика међусобно, као и ученика и наставника о „табу“ темама.

Подстицање поверења између наставника и ученика, оснаживање школе за суштинску васпитну улогу институције којој се деца обраћају за информисање, објашњења и помоћ у општим и интимним темама.

Очекивани исходи

По завршетку активности, ученик ће бити у стању да:

- поставља питања/ тражи објашњења о личним, интимнијим искуствима
- критички анализира објашњења и савете других
- понуди своје решење (предлог) за сопствени и туђ проблем
- описује и разуме промене сопственог тела
- да основна објашњења о репродуктивном здрављу
- разуме сопствене интимне мисли, жеље... као типичне за узраст и прихватљиве
- затражи помоћ у школи за своје стрепње, страхове...

Зашто је ова тема важна ?

Активност (радни назив „Питам за другарицу!“) је конципирана као континуирана подршка менталном здрављу ученика, као вид психопомоћи. Њом се подстиче отворена комуникација ученика међусобно и наставника о „табу“ темама које се лично тичу ученика и чије непознавање може довести до психичких и физичких последица, те је њена улога вема значајна у превенцији.

Активност подразумева постављање анонимних питања, без ограничења садржаја и тема (предлог је кутија или сандуче за питања на видном месту у школи или у кабинету биологије). Дакле, све што забрињава, тишти или је нејасно младима.

Поента активности је у међусобној вршњачкој помоћи и саветовању, кроз дискусију о анонимном питању, односно проблему.

Претпоставка је да ће се доста питања односити на промене у пубертету, сексуално васпитање, репродуктивно здравље и психоактивне супстанце.

План је да се по потреби (у односу на садржај питања) у активност укључе други наставници, родитељи и стручњаци из разних области.

Остали учесници активности (родитељи, локална заједница...)

У зависности од садржаја будућих питања деце укључиваће се и остали учесници.

- родитељи (могу се повремено позивати и учествовати равноправно у дискусији са децом)
- родитељи –специјалисти неке области (повремено се позивају ради расветљавања теме са стручног становишта)
- стручњаци из разних области дечијих интересовања

Опис активности по фазама

Почетна (припремна) фаза

На часовима биологије представљање циља активности „Питам за другарицу“.

Уводна активност и мотивација ученика се остварује кроз разговор о променама у пубертету, сексуалности, роду, полу, психолошким стањима и проблемима младих, односно кроз разговор о теми која им је значајна, а за коју наставник процењује да није „лака“ за отворен разговор. Потребно је деци навести неколико примера питања уколико се стиде да учествују у разговору, што се код поједине деце очекује и подстицати их да покушају да дају свој одговор.

Утврђивање међупредметне компетенције Одговоран однос према здрављу

Управо због тема које су још увек „табу“ у школама и заштите анонимности, једно од решења да се теме отварају, а да се истовремено заштити интима и испоштује евентуални стид детета да јавно постави неко питање, је сандуче у које убацују анонимна питања на која после заједнички одговарају.

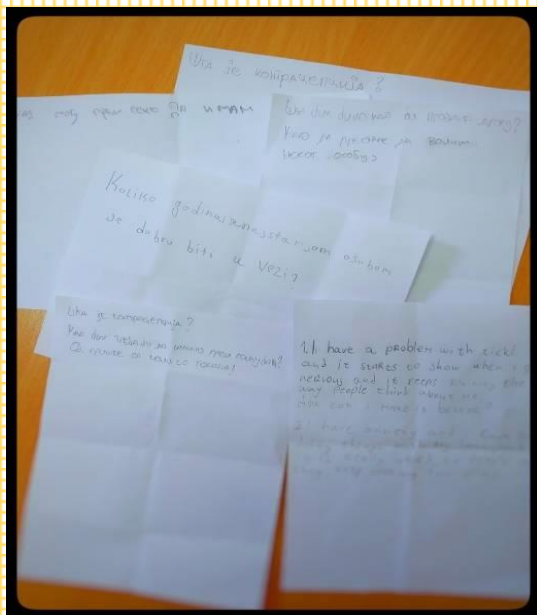
Потом следи заједничко прављење кутије или сандучета за питања, утврђивање правила (сва питања су дозвољена, морају бити културно срочена, постављају се анонимно...) утврђивање динамке рада и начина рада.

Фаза реализације

Двонедељно, у посебно одређеном термину, заинтересовани ученици учествују у дискусији и саветовању, извлачи се неко од питања из кутије заједнички се дају предлози решења проблема или објашњења.

Наставник се претходно припрема за сусрет (групише питања по садржају, ангажује друге особе по потреби, проналази материјал....)

Фаза евалуације:

Прављење збирке саветодавних одговора, као продукт рада вршњачке групе.

Начин праћења и евалуације

- анкетирањем ученика
- књигом утисака
- бројем учесника и бројем постављених питања

Мишела Толимир, стручна сарадница

Заједно у борби против СИДЕ

Предмет/и

ЧОС или биологија

Тема здравственог васпитања

Превенција полно преносивих болести

Узраст ученика укључених у активност

Осми разред

Број учесника

Једно одељење

Оквирно време реализације активности

Један школски час - 45 минута

Место активности

Учионица

Циљ активности/ часа

*добивање јасне представе о томе која

понашања и које ситуације представљају ризик за пренос ХИВ-а, а које не

*стицање основних информација о ХИВ АИДС-у (основне карактеристике

ХИВ инфекције)

- прихватање различитости
- развијање емпатије према особама које живе са ХИВ-ом и АИДС-ом
- неговање недискриминаторског односа према особама које живе са ХИВ-ом

Очекивани исходи

-ученици ће разликовати ризична од неризичних понашања

-ученици ће описивати начине преноса вируса ХИВ

-ученици ће знати могућности суживота са ХИВ позитивном особом

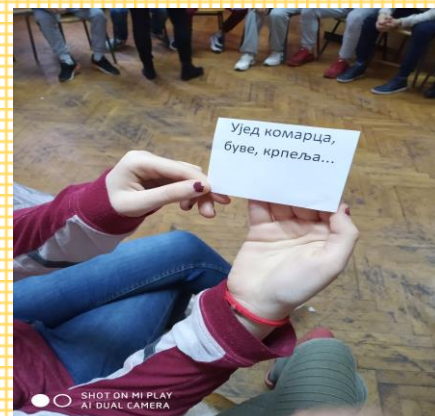
-ученици ће разумети значај, неопходност и предности коришћења кондома

Опис тока часа / активности

Активност 1: Основне карактеристике ХИВ инфекције

Ученици седе у кругу, водитељ прилази, а сваки ученик извлачи картицу са једном од тврдњи у вези са АИДС-ом, односно вирусом НИВ.

Ученици имају задатак да са леве стране круга између деце, поставе картицу уколико је тврдња тачна, односно, у десни део круга поставе картицу уколико мисле да је тврдња нетачна. Излази ученик по ученик, а водитељ са осталим ученицима коментарише, допуњује или коригује одговор ученика, односно постављање картице у леви или десни део круга.

Активност 2: „Ризик или не” ризична понашања за пренос ХИВ инфекције и полно преносивих инфекција

У унутрашњост круга међу ученицима, на поду учионице, постављају се натписи, папири формата А4 са натписима „РИЗИК“ „БЕЗ РИЗИКА“ и „НЕ МОГУ ДА ПРОЦЕНИМ“.

Учесницима се поделе картице из уз инструкцију: Добили сте картице на којима су наведени неки поступци и понашања који могу или не могу довести до ХИВ инфекције или неке друге полно преносиве инфекције. Ваш задатак је да их, у односу на то да ли по вашем мишљењу та активност представља ризик за пренос ХИВ-а, ставите поред папира на коме пише РИЗИК или поред папира на коме пише БЕЗ РИЗИКА, односно НЕ МОГУ ДА ПРОЦЕНИМ..

Затим се прати шта учесници раде, помаже се и када су све картице смештене на одговарајуће место. Потом се чита једна по једна картица и свака се продискутује – да ли је на правом месту и зашто.

Посебно се коментарише и истиче разговор о картици/ понашању Сексуални однос уз коришћење кондома и кондом се наводи као најбољи вид заштите од полно преносивих болести и нежељене трудноће.

На крају, када се све картице прочитају и објасне, сумира се радионица уз констатацију које су то најчешће заблуде које се појављују у вези са ризиком за полно преносиве инфекције и ХИВ и охрабрење да слободно изнесу недоумице или питају за неку од ситуација које нису наведене у понуђеним картицама.

Прилог 1. Тврдње о СИДИ и ХИВ-у

На картицама су исписане следеће тврдње:

- СИДА И НІВ СУ ИСТО (нетачно, СИДА је узнапредовала болест, а ХИВ је вирус)
- НІВ СЕ ПРЕНОСИ ДИРЕКТНИМ КОНТАКТОМ КРВИ ЗАРАЖЕНЕ ОСОБЕ И КРВИ ДРУГЕ ОСОБЕ (тачно; навести ситуације непосредног контакта крви нпр. игла)
- СИДА ЈЕ НЕИЗЛЕЧИВА (тачно)
- НІВ СЕ ПРЕНОСИ САМО СЕКСУАЛНИМ КОНТАКТОМ (нетачно)

Унапредивање међупредметне компетенције Одговоран однос према здрављу

СИГУРАН СЕКС ЈЕ МОГУЋ (тачно, употреба кондома)
ВЕРОВАТНОЋА ДА СЕ ДОБИЈЕ СИДА ЈЕ ЈЕДНАКА ЗА СВЕ (делимично тачно, зависи од ризичних понашања особе)
СИДА СЕ НАЈСИГУРНИЈЕ УТВРЂУЈЕ ТЕСТОМ (тачно)
HIV ИНФЕКЦИЈА СЕ ПРЕНОСИ СА МАЈКЕ НА ПЛОД (тачно)
ЛАКО ЈЕ ПРЕПОЗНАТИ ОСОБУ КОЈА ИМА HIV (нетачно)
HIV ЖИВИ У КРВИ, СЕМЕНОЈ ТЕЧНОСТИ И ВАГИНАЛНОМ СЕКРЕТУ (тачно)
ХОМОСЕКСУАЛ-ЦИ СУ ПОД НАЈВЕЋИМ РИЗИКОМ (нетачно, зависи од ризичних понашања особе)

Прилог 2. Ризична понашања или не?

На картицама су исписана следеће понашања:

Сексуално општење са већим бројем партнера.

Секс са особом која користи дроге.

Рани узраст ступања у полне односе.

Полни однос за време менструације.

Коришћење наркотика.

Некоришћење кондома.

Старији и искусан партнер.

Руковање са HIV позитивном особом.

Веза за једну ноћ.

Припадност секти.

Акупунктура. Тетовирање .

Сексуални однос уз коришћење кондома.

Давање крви.

Бушење ушију.

Контакт са знојем HIV позитивне особе.

Коришћење туђег прибора за хигијену.

Пливање у базену.

Примање крви.

Остати веран једном партнеру.

Контакт са урином HIV позитивне особе.

Загрљај. Пољубац у образ.

Неговање особе која има СИД-у.

Кашљање HIV позитивне особе.

Контакт са сузама HIV позитивне особе.

„Француски " пољубац.

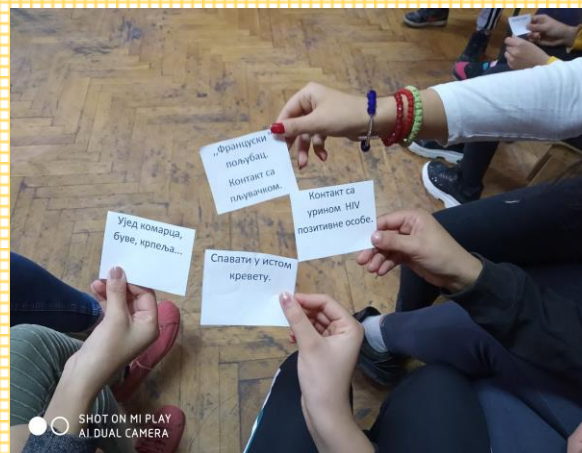
Контакт са пљувачком.

Бити у учионици са HIV позитивном особом.

Ујед комарца, буве, крпеља...

Спавати у истом кревету.

Употреба истог прибора за хигијену- пешкира, четкица.

Мишела Толимир, стручна сарадница
Мирослава Радосавчев, наставница биологије

Механизми настанка механичких повреда и прва помоћ

Предмет/и

Биологија и Физика

Тема здравственог васпитања

Превенција болести / Прва помоћ

Узраст ученика укључених у активност

Седми разред

Број учесника

Једно одељење

Оквирно време реализације активности

Један школски час - 45 минута

Место активности

Учионица

Неопходна средства / ресурси

Прибор и материјал за Прву помоћ – троугле мараме, завој, носила, летвице; импровизован материјал (као на пример кишобран, дугачак леђир, метла...)

Циљ активности/ часа

Упознавање ученика са начинима заштите и мерама прве помоћи код механичких повреда, могућим последицама при неадекватном санирању повреда.

Очекивани исходи

По завршетку активности, ученик ће бити у стању да:

- Сам уочи путеве који доводе до механичких повреда тела
- Избегава прилике и ситуације које могу довести до појаве механичких повреда
- Разуме и примени мере Прве помоћи код механичких повреда
- Зна да препозна и искористи, у непосредној околини, приручна средства како би пружио Прву помоћ

Зашто је ова тема важна?

Познавање садржаја прве помоћи је од изузетног значаја и недовољно је заступљен у школском програму. Ученици стичу практична, животна знања и вештине које у ситуацији повреде моги бити од пресудног значаја за очување људског живота или спречавање настанке веће повреде, до пристизања и пружања стручне, лекарске помоћи.

Опис часа по фазама

Почетна (припремна) фаза

На претходном часу физике ученицима је задато да за домаћи задатак смисле једну механичку повреду (повреда настала спољашњим утицајем) и запишу је својим речима на папиру и наведу могући узрок/механизам настанка такве повреде (прелом кости, огреботина, убод, прострелна рана, посекотина, подлив...)

У уводном делу часа, наставник физике по учионици распоређује картице са исписаним силама (сила трења, сила притиска на велику површину, сила притиска на малу површину) а ученици имају задатак да, у односу на природу/ механизам настанка повреде коју су навели на папирићима, стану поред картице са називом силе која је одговорна за настанак повреде.

Наставник помаже ученицима и даје додатна упутства и објашњења.

Након позиционирања, ученици једне групе (представници силе) читају своје записане примере повреда.

Фаза реализације

Након уводне активности, наставник биологије објашњава, позивајући се на искуства деце, шта је прва помоћ и зашто се тако зове. Ученици учествују у навођењу ситуација из живота у којима је било потребно применити правила прве помоћи.

Наставници демонстрирају прибор и материјал за Прву помоћ – троугле мараме, завој, носила, летвице; импровизован материјал (као на пример кишобран, дугачак лењир, метла...)

- Најпре наставници наводе једну од механичких повреда (која је наведена у претходном делу часа) и описују могућу ситуацију настанка повреде и позивају ученике да наведу који би од понуђеног прибора и на који начин користили у датој ситуацији. Врло је важно истичати могућност употребе предмета из непосредног окружења (одевни предмети, штапови, канапи...) који могу помоћи у пружању прве помоћи када немамо у близини прибор за прву помоћ.

- Наставници демонстрирају како се прилази и како се санира наведена механичка повреда.

- Ученици приступају самој вежби и пружању Прве помоћи код меахничких повреда

Унапредивање међупредметне компетенције Одговоран однос према здрављу

- Наставници надгледају, коригују и сугеришу ученицима како да најлакше савладају санирање механичких повреда.
Поступак се понавља за неколико (4-5) врста најчешћих механичких повреда.

Фаза евалуације (процена остварености исхода)

- Сваки пут кад неко од ученика заврши свој покушај санирања неке задате механичке повреде наставници прегледају и коригују, ученици добијају аплауз.

Коментар, утисци, запажања наставника...

Овакве вежбе Прве помоћи треба што више понављати како би рутина пружања Прве помоћи била што више увежбана и прихваћена.

Мирослава Радосавчев, наставница биологије
Ерно Сатлер, наставник физике

Разговор са особом из прошлости или Вукосава у гостима

Предмет

Историја

Тема здравственог васпитања

Родно васпитање; Услови живота као фактор физичког и менталног здравља

Узраст ученика укључених у активност

Седми разред

Број учесника

Једно одељење

Оквирно време реализације активности

Два школска часа

Место активности

Учионица (по могућству етно- соба музеја или слично)

Неопходна средства / ресурси

Хамер издељен на неколико једнаких делова за израду „књиге“ ; картице са питањима; папирићи за одговоре

Циљ активности/ часа

Разумевање директне повезаности услова живота са физичким и менталним здрављем особе.

Разумевање историјске условљености положаја жене и фактора који су утицали на побољшање положаја жена и сензибилисање деце на уочавање неравноправног положаја жена у непосредном окружењу, као и на залагање за остваривање равноправног положаја жена.

Упознавање ученика са некадашњим начином живота људи.

Очекивани исходи

По завршетку активности, ученик ће бити у стању да:

- наведе факторе који условљавају здравље човека
- наведе елементе услова живота и разуме њихов значај за човека

Унапредивање међупредметне компетенције Одговоран однос према здрављу

- наведе друштвене факторе који директно утичу на положај жена и пореди их у различитим епохама
- разуме утицај образовања на даљи живот
- упореди и критички објасни предности и недостатке услова живота некада и сада
- опише свакодневни живот људи у прошлости

Зашто је ова тема важна?

Тема посебно расветљава мењање положаја жена и друштвене факторе који утичу на промену позиције жена. Кроз активност се подстиче разумевање историјске условљености положаја жене и фактора који су утицали на побољшање положаја жена, као и сензибилисање деча на уочавање неравноправног положаја жена у непосредном окружењу, као и на залагање за остваривање равноправног положаја жена.

Такође, тема активност истиче значај образовања и медицине на укупан квалитет живота људи.

Опис часа по фазама

Почетна (припремна) фаза

Деца седе подељена у 4-5 група.

Наставница историје је у костиму који дочарава женску особу која живи пре једног века оквирно. Глуми девојчицу узраста од 13 година. Зове се Вукосава. Стаје или седе у позицију да је сва деца виде и представља им се причајући о свом јучерашњем доживљају са браћом (наставник може смислити било какав догађај који би био аутентичан за женску особу из прошлости, узраста 13 година као увод у разговор).

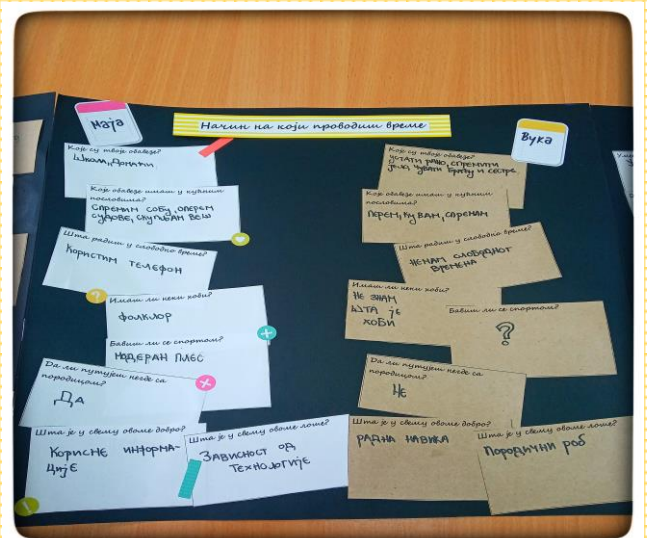
Након представљања и приче из живота, ученици слободно постављају питања „Вукосави“ о условима живота. Наставница у улози Вукосаве подстиче питања или иницира неку тему из свог живота како би заинтересовала ученике за нова питања.

Фаза реализације

Свакој групи ученика се даје картон са исписаним питањима за једну од следећих области услова живота:

- Општи услови живота;
- Хигијена и исхрана;
- Слободно време;
- Образовање и васпитање.

ОШ „1. октобар“ Батајуг

Питања за групу у оквиру једне области обухватају промишљање о родним улогама, предрасудама, образовању, неравноправном положају жена, физичком кажњавању деце, непоштовању/ поштовању индивидуалности, значају исхране, хигијене и медицине на квалитет и дужину живота.

Даје се инструкција за прављење паралелног „лексикона живота“ за две девојчице-Вукосаву (са којом су се деца већ „упознала“) и савремену девојчицу истог узраста, 13 година којој заједнички смишљамо име, на пример Маја.

Ученици једне групе на свако питање из своје области одговарају на посебном папирићу за Вукосаву, а на посебном за Мају. Потом папириће упоредо лепе на картон. Након тога процењују предности и недостатке некадашњег, односно садашњег живота у односу на област коју је група добила за задатак.

Током рада, наставница у улози Вукосаве обилази групе и помаже у раду уколико деца недостају неке од информација, а за одговоре о животу савременог детета (Маје) ученици одговарају на основу сопственог искуства. Након рада, представници групе излажу своје радове, коментарише се, допуњује и дискутује рад сваке групе, а потом се сви радови на картонима истих димензија повезују у једну књигу/ лексикон који остаје истакнут у учионици.

Заједнички се закључује о предностима живота некада и сада из области Општих услова живота некада и сада; Хигијене и исхран некада и сада; Слободног времена и неговања интересовања некада и сада и Образовања и васпитања некада и сада. Посебно се истиче утицај образовања на положај девојчица/ жена као и последице немогућности образовања.

Фаза евалуације (процена остварености исхода)

Процена остварености се постиже праћем ангажовања ученика током рада у групама, разговором са ученицима о задовољству реализованом активношћу, као и заједничком проценом продукта ученичке активности- лексикона.

Прилог 1: Питања/ задаци за групе

1. група

Услови живота

Са ким живиш?

Имаш ли своју собу?

Имаш ли струју?

Имаш ли воду у кући?

Имаш ли купатило?

Идеш ли у школу?

Позитивно је...

Негативно је...

2. група

Начин на који проводиш време

Које су твоје обавезе?

Које обавезе имаш у кућним пословима?

Шта радиш у слободно време?

Имаш ли неки хоби?

Бавиш ли се спортом?

Да ли путујеш негде са породицом?

Позитивно је...

Негативно је...

3. група

Хигијена и исхрана

Шта све користиш за личну хигијену?

Колико пута недељно се купаш?

Колико често мењаш гардеробу?

Шта уобичајено једеш?

Шта највише волиш да једеш?

Где твоја породица набавља храну?

Да ли се здраво храниш?

Позитивно је...

Негативно је...

4. група

Твоје образовање и васпитање

Да ли идеш у школу?

Ако не идеш, зашто је то тако?

Умеш ли да читаш и пишеш?

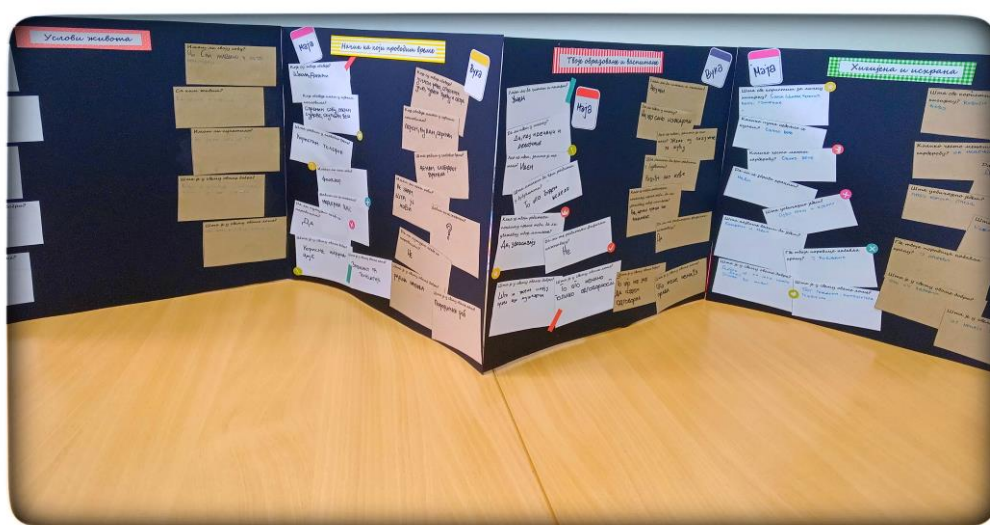
Шта мислиш да ћеш радити у будућности?

Како се твоји родитељи понашају према теби, да ли уважавају твоје мишљење?

Да ли те родитељи физички кажњавају?

Позитивно је...

Негативно је...

Александра Рош, наставница историје
Мишела Толимир, стручна сарадница

Жене које су мењале свет

Предмети

Немачки језик и Математика

Назив теме здравственог васпитања

Родно образовање

Назив јединице

Знамените жене из земаља немачког говорног подручја и области природних наука

Узраст ученика укључених у активност

Седми или осми разред

Број учесника

Једно одељење

Оквирно време реализације активности

2 школска часа

Место активности

Кабинет страног језика

Наставни предмети/ области са којима је тема повезана

Историја, физика, математика, хемија, филмска уметност, политика

Неопходна средства / ресурси

Интернет претраживач, чланци из енциклопедија, наст.градиво из седмог разреда

Циљ активности/ часа

Промовисање значајних жена из различитих области, увиђање и разумевање различитог положаја жена кроз историју и неравноправне почетне позиције у постизању високих нивоа образовања и доприноса човечанству.

Сензибилисање деце на учовање неравноправног положаја жена у непосредном окружењу, као и на залагање за остваривање равноправног положаја жена.

Очекивани исходи

По завршетку активности, ученик ће бити у стању да:

- да препозна жене које су представљене на плакату
- наведе којим су се занимањима бавиле жене које су представљене на плакату
- да зна немачке називе занимања којима се те жене баве
- да схвати да не постоје ограничења у избору занимања,квалитету рада и доприносу између мушкараца и жена

Опис активности/ часа по фазама

Почетна (припремна) фаза

На претходном часу немачког језика и математике ученицима је задато да издвоје једну значајну женску особу из немачког говорног подручја или једну значајну женску особу из области математике. За овај задатак могу користити енциклопедије, интернет...

Потребно је да за следећи час донесу одштапану фотографију особе или свој цртеж/ портрет одабране жене и неколико реченица о њеном значају.

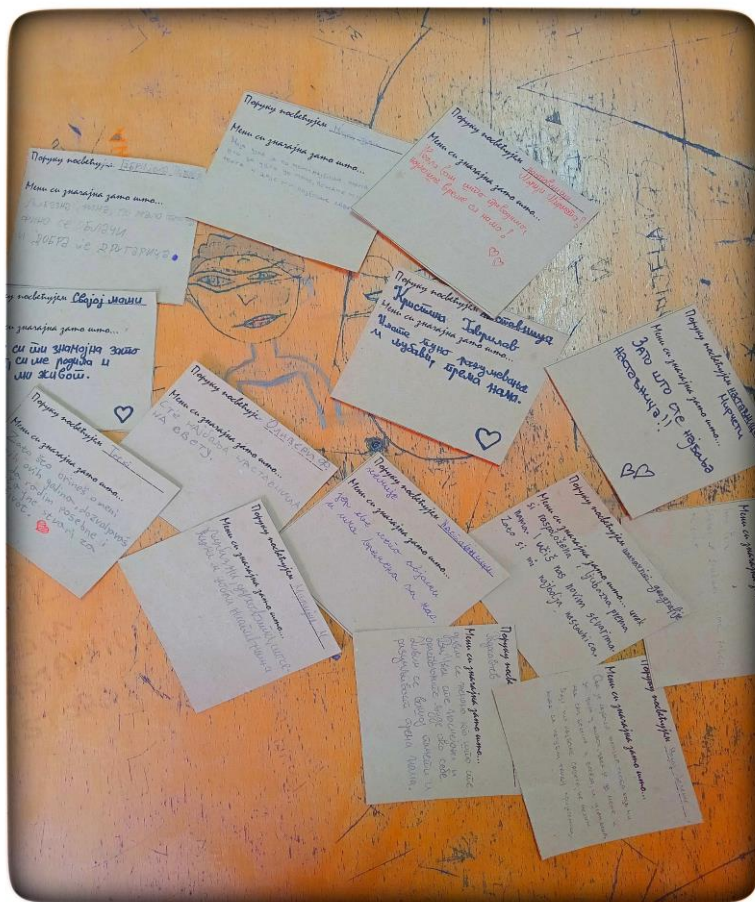
Фаза реализације

Прављење ученичког плаката лепљењем фотографија и кратких биографија изабраних жена (2 часа)

Ученици укратко представљају изабране значајне жене (по договору са претходног часа немачког језика и математике) и образлажу зашто су одабрали баш ту особу, какав лични значај јој придају (нпр. у веома тешким условима је стекла високо образовање, борила се за права радника када нико није смео...).

Као паралела овој активности од ученика се тражи да размисле и представе значајну женску особу из свог окружења, породице или шире и објасне по чему се та женска особа издваја, зашто им је лично значајна.

Потом ученици праве плакат од материјала (фотографије, цртежи, текстови), а наставници прате рад ученика и по потреби помажу.

Фаза евалуације (процена остварености исхода)

Мини квиз- Ко је и чиме се бави?

Ученици пишу поруке лично значајним женама из окружења или шире „За мене си значајна зато што..." истичући лични значај који та особа има за њих.

Ученици након часа уручују поруке женама којима су их наменили.

Оливера Фелбаб, наставница немачког језика
Бранислав Милосављевић, наставник математике

Доктор Септембар

Предмет/и

Тематски дан: Српски језик, Ликовна култура, Природа и друштво, Физичко и здравствено васпитање

Назив теме

Значај физичке активности и здрава исхрана

Узраст ученика укључених у активност

Трећи разред

Број учесника

Једно одељење

Оквирно време реализације активности

4 часа

Место активности

учионица, парк, пијаца

Наставни предмети са којима је тема повезана

Српски језик, природа и друштво, физичко и здравствено васпитање, ликовна култура

Неопходна средства / ресурси

Узорци воћа, поврћа, тањира, чачкалице,....

Циљ активности/ часа

Развијање интересовања код ученика за плодове јесени које људи користе, биљни и животињски свет.

Развијање здравствено-хигијенских навика и побољшања квалитета исхране ученика коришћењем воћа и поврћа уз истовремено приказвање креативности у начину припреме ужине и пратеће декорације.

Очекивани исходи

По завршетку активности, ученик ће бити у стању да:

- наводи „плодове јесени“ воће и поврће у људској исхрани
- зна корист за здравље од употребе воћа и поврћа
- зна корист од шетње и физичке активности
- зна правилну технику дисања
- учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника
- направи аранжман од воћа и поврћа

Опис активности/ часа по фазама

Почетна (припремна) фаза

Учитељица објашњава ученицима да се од њих очекује да поштују правила понашања, да се могу шетати само по тачно обележеним стазама како не би уништили биљке које се налазе у парку. Такође, скрећем им пажњу да не смеју ломити гране јер је у одгајање ових биљака уложен јако велик труд. Учитељица напомиње да је важно да посматрају биљни и животињски свет, да истражују, уочавају.

Подсећамо се о значају свакодневне шетње, значају физичких активности у корист здравља.

Фаза реализације

Шетња парком „Дисање је здравље, кретање је здравље“

Ученици посматрају богатство оближњег сеоског парка. Именују биљке које препознају. Учитељица кроз питања и разговор подсећа ученике на оно што су претходних година учили – делови биљке, како се биљка храни, како дише... Подсећају се које биљке су зељасте, а које дрвенасте.

Ученици посматрају, запажају боје које нуди лишће дрвећа у септембру.

Током шетње, ученицима се сугерише правилно дисање, удисај кроз нос и издисај кроз уста, покушавамо да ускладимо ритам дисања са ходањем.

Идемо спорије, потом брже, обраћамо пажњу на рад срца и брзину дисања приликом промене брзине корака.

Одлазимо до оближњег Шљапићевог брега и ходамо узбрдо, потом низбрдо, коментаришемо телесне сензације, какво ходање је теже, када се више уморимо, како нам куца срце...

Пролазимо и кроз оближњу пијацу где запажају плодове јесени:

јабуке, крушке, грожђе, паприке...

Разговарамо о храни и користи које нам воће и поврће пружа. Увођењу воћа у исхрану зарад побољшања квалитета исхране.

Повратак у учионицу

Час настављамо разговором о воћу и поврћу које нам је доступно у јесен.

Које воће волиш? Зашто је важно јести воће, Када и како га употребљаваш? Шта се све може направити од воћа?

Значај коришћења сезонског воћа за наше здравље, у ком воћу и поврћу има ког витамина и зашто нам је тај витамин неопходан.

Игровна активност „Погоди шта је“

Зажмури и погоди...

Припремам различито исецкано воће и поврће које су ученици донели за овај час, а затим један по један ученик излази, зажмури, проба воће или поврће и на основу укуса препознаје о ком плоду се ради и закључује где расте, у воћњаку или повртњаку, да ли је јесењи плод или га има и у друго доба.

Воћне декорације „Здравље је забавно“

Израда фигура и декорација од припремљеног воћа и поврћа по слободној вољи детета. Повезивање делова воћа у целину помоћу чачкалица.

Фаза евалуације (процена остварености исхода)

У завршном делу часа ученици представљају оно што су сазнали о јесени, јесењим плодовима, здравом начину исхране.

Саопштавају своје утиске о оваквом начину рада.

Изложба играчака од воћа и поврћа.

Учитељица похваљује ученике за успешно реализован тематски дан.

Драгана Сараволац, наставница разредне наставе

Народне пословице - изреке о здрављу

Назив теме здравственог васпитања

Појам здравља

Узраст ученика укључених у активност

VII и VIII разред

Број учесника

60 ученика

Оквирно време реализације активности

Један школски час по одељењу

Наставни предмети са којима је тема повезана

Биологија, Грађанско васпитање, Физичко и здравствено васпитање

Неопходна средства

Фотографије у вези са здрављем као илустрација, хамери, маркери

Циљ часа

Усвајање знања о значају чувања здравља кроз анализу народних умотворина (пословица), као и о важности превенције за очување здравља; свакодневна брига о здрављу и личној хигијени.

Очекивани исходи

Ученик ће бити у стању да:

- објасни значење пословице о здрављу
- брине о свом здрављу;
- примењује стечена знања; - свакодневно одржава личну хигијену;
- својим саветом укаже другима на важност очувања здравља;
- активно промишља о здравља креирајући сопствену пословицу

Опис активности/ часа по фазама

Почетна фаза (5 минута)

У уводном делу часа ученицима ће бити приказане фотографије на којима су илустровани здрави стилови живота. Наставник поставља питање ученицима: На шта вас асоцирају ове фотографије? Наставник очекује да ће ученик приметити да су на фотографијама приказани здрави стилови живота (вежбање, вода, воће, поврће). Одговорима ученика долази се до теме данашњег часа (Појам здравља).

Фаза реализације (30 минута)

Наставник поставља ученицима питање: Да ли знате неку народну изреку у вези са здрављем? Наставник очекује да ће ученици рећи неколико познатих изрека. Наставник подстиче ученике да доврше изреку: „У здравом телу...(здрав дух). Наставник захтева од ученика да ту изреку анализирају. Очекује се да ће ученици приметити нераскидиву везу физичког и менталног здравља.

Након тога, ученицима ће бити подељене картице на којима ће бити написане пословице у вези са

здрављем. Ученици ће бити подељени у две групе. Сваки ученик добија своју картицу са одређеном пословицом, или са нечијим цитатом. Поред пословице, ученик добија „облачић” на ком би требало да напише како је он разумео задату пословицу.

Пословице (и цитати) које ће ученицима бити додељене су:

1. Здравље је највеће богатство. Цицерон
2. Једино здравља и знања никад доста.
3. Жеља за здрављем је пола здравља. Сенека
4. Весело срце -пола здравља.
5. Здравље је најлепше одело које носимо, али могу га видети само они који су болесни.
6. Читање неке добре књиге корисно је по здравље као и телесно вежбање.
7. Тајна здравља ума и тела је да се не жали за прошлошћу, да се не брине о будућности или да се не очекују невољњ, већ да се мудро и потпуно живи у садашњем тренутку. Буда
8. Ко је здрав, године не броји.
9. Здрав болесном не верује.
10. Здравоме човеку сваки дан је празник.
11. Лако је здравоме болесног саветовати.
12. Позитиван став је заразан, али немојте чекати да се заратите њим од других. Будите ви његов носилац. Том Стопард
13. Смирен ум доноси унутрашњу снагу и самопоуздање, што је веома битно за добро здравље. Далај Лама
14. Верујем да је најлепши поклон који можете дати вашој породици и свету ваше здравље. Џос Мејер
15. Здравоме човеку сваки дан је празник.

Након што су ученици добију своју картицу здравља, ученици на облачићима поред пишу своје објашњење изреке. Након што су ученици написали своја образложења, добијене картице спајају у заједничку Књигу здравља. Затим, сваки ученик чита добијену изреку, као и објашњење које је дао.

Фаза евалуације (10 минута)

У завршном делу часа, ученици добијају задатак да осмисле своју изреку у вези са здрављем. С обзиром да су ученици подељени на групе, наставник очекује да ученици у оквиру групе изнесу своје предлоге. Ученици формулишу своје изреке, које након тога записују и уносе у своју књигу.

Марија Мирчета, наставница српског језика и књижевности
Слађана Дели, наставница српског језика и књижевности